

AMBIENTS D'APRENETATGE

CEIP LOPE DE VEGA
(TORRENT)

“No es pot ensenyar com es poden fer coses interessants. Per això el vertader professor és el que ensenya a l'alumne a ésser ell mateix”

Jaume Brossa

ÍNDEX

1. Descripció del projecte
 - 1.1 Contextualització del Centre
 - 1.2 Descripció
 - a) Sostenibilitat
 - b) Transferència
 - c) Plurilingüisme
2. Fundamentació pedagògica
3. Destinataris del projecte
 - 3.1 Participació
 - 3.2 Inclusió
4. Metodologia
 - 4.1 Objectius
 - 4.2 Principis metodològics
 - 4.3 Tasques i activitats
 - a) Noves propostes al projecte
 - 4.4 Avaluació
 - a) Indicadors
 - b) Instruments d'avaluació
 - 4.5 Membres del projectes
 - 4.6 Bibliografia
5. Conclusions

1. DESCRIPCIÓ DEL PROJECTE

1.1 Contextualització del Centre

El col·legi Lope de Vega s'ubica en el centre urbà de la ciutat de Torrent. Esta zona és un barri antic i part dels habitants tradicionals s'han desplaçat a la perifèria residencial, deixant buides vivendes de baixa renda que són ocupades per una població amb pocs recursos.

El nostre alumnat pertany a famílies molt heterogènies, cultural, econòmica i ètnicament. Encara que cal ressaltar que el nivell socio-cultural de les famílies és en general baix o molt baix. Tenim un 49,43% d'alumnat de compensatòria educativa i un 31% d'alumnat amb nee.

A més, forma part de la nostra àrea d'influència una àmplia zona de la perifèria marginal de Torrent, en la que, de vegades, es donen comportaments poc cívics, intolerants i inclús violents, tant per part de l'alumnat, com de les seues famílies.

Les llengües vehiculars predominants a nivell oral són el castellà i llengües estrangeres (romanès, àrab, búlgar...), d'ací que tingam dificultats per a comunicar-nos amb les famílies, i per a ensenyar les llengües vehiculars de la comunitat.

El nivell socio-cultural de les nostres famílies així com les diferents ètnies que conviuen donen com a resultat una marginalitat que marca d'una manera molt profunda la convivència i la dinàmica d'ensenyament-aprenentatge al nostre Centre. Per tant estem treballant per aconseguir un model de Centre on els valors de convivència siguem els nostres pilars fonamentals.

Així doncs, aquesta nova proposta metodològica suposa un replantejament i reflexió en la nostra tasca educativa en relació a l'actitud del nostre alumnat front al procés educatiu i surgeix com a resposta a una necessitat de canvi.

Pel que fa als materials que utilitzarem per tal de dur a terme el treball per ambients, són tots molt engrescadors i novedosos per al nostre alumnat.

A l'ambient "*Laboratori*", l'alumnat investiga, analitza, experimenta, descobreix, crea, planteja hipòtesis, classifica... . A l'ambient "*d'Arts*" els xiquets tenen cavallets, llenços, llibretes grans i tot tipus de pintures que fan d'ells i d'elles grans artistes. En aquest ambient també tenen un paper destacat la música, l'alumnat tria les cançons amb les quals se senten inspirats a l'hora de crear. A l'ambient "*Construïm*" tenen tant material reciclat com jocs de construcció que els permetran convertir-se amb veritables arquitectes. "*Al Club Social*" els xiquets i les xiquetes poden jugar amb jocs matemàtics innovadors i divertits. A l'ambient "*Juguem amb la llengua*" troben tant jocs de llengua diferents, com un teatre amb les seues titelles per tal d'estimular la comunicació, racons de joc simbòlic. Finalment a l'ambient de "*Let's move*" es mouen i gaudeixen de sentir el seu cos, compten amb formes geomètriques de escuma grans i material divers per tal de muntar circuits, en aquest ambient la música també té el seu paper com a fons i també tenen un reproductor al seu abast per tal de muntar coreografies.

1.2 Descripció del projecte

a) Sostenibilitat

El treball per ambients presenta una gran flexibilitat pel que fa a la seua viabilitat econòmica. Es pot organitzar amb més o menys recursos econòmics depenent de les possibilitats.

Aquest curs continuarem amb l'ambient, "Let's move" ja que la valoració del mateix ha sigut molt positiva. Aquest ambient té com a objectiu incitar les seves possibilitats de moviment i per tant ampliarem el material envers el mateix.

Els materials necessaris per tal de dur a terme el projecte són en la seua majoria perdurables en el temps, reciclables i susceptibles de ser utilitzats en qualsevol situació educativa. En principi aquest projecte serà dut a terme pels cursos de 1r. i 2n. de Primària, però és fonamental apuntar que la resta de l'escola està interessada en aquest tipus de metodologia. Així doncs, la idea és ampliar-la a la resta de nivells de l'escola.

b) Tranferència

Aquest projecte és susceptible de ser aplicat en qualsevol Centre Educatiu i en qualsevol dels nivells d'Educació Infantil i d'Educació Primària.

Així doncs el desenvolupament del nostre projecte ofereix grans possibilitats d'intercanvi tant d'experiències educatives amb altres Centres Educatius com de materials elaborats. D'aquesta manera ens enriqueix significativament els uns dels altres.

c) Plurilingüisme

Ens proposem utilitzar als ambients les tres llengües d'aprenentatge de la nostra Comunitat.

Als racons d'Investiguem l'entorn, el Club Social, Construïm i Juguem amb la llengua els mestres responsables utilitzaran com a llengua vehicular en valencià. Al nostre alumnat li és molt difícil utilitzar la llengua valenciana en contextos fóra de la pròpia aula. És per això que pensem que aquesta forma de treball tan lúdica i motivadora els acostarà a la llengua valenciana de forma més natural.

Per altra banda, la llengua castellana s'utilitzarà sovint donat que és la llengua en què s'entenen majoritàriament l'alumnat de l'escola. En general a tots els ambients es dinamitza la comprensió i l'expressió, oral en major mesura, però també escrita.

Finalment la llengua anglesa serà la llengua vehicular dels responsables a l'ambient "Let's move".

2. FUNDAMENTACIÓ PEDAGÒGICA

Maria Montessori, doctora italiana del segle XIX, va introduir el concepte d'ambient preparat. Al marc de la seua pedagogia va dissenyar un currículum basat en diferents àrees on els xiquets podien accedir als continguts mitjançant un espai preparat amb diferents materials ordenats i col·locats estratègicament en funció de la seua edat.

Per definir millor el que són uns espais preparats d'aprenentatge ho expliquem amb les paraules de la pròpia autora *Rebeca Wild*: «*Uns ambients preparats per desenvolupar el potencial humà són uns espais relaxats d'activitats autònomes i espontànies on els xiquets i xiquetes troben tot el que necessiten per al seu desenvolupament: activitats motrius lligades a l'activitat cognitiva, activitats que van d'allò concret a allò més abstracte i d'allò poc estructurat a activitats més estructurades*» *Rebeca Wild* fa fundar una escola, El Pesta, a finals del segle XX que se fundamentava en la teoria i les experiències de *Maria Montessori*.

En el mateix sentit, tal i com argumenta *Joana Cifre-Mas, Joana m^a Adròver Alcover* (2012), a la revista *AULA DE INNOVACIÓ EDUCATIVA* (num.217): «*Aprender a través de los ambientes: una propuesta para una escuela activa y competencial; «Els ambients d'aprenentatge escolar s'han caracteritzat per oferir situacions simulades per adquirir coneixements amb l'objectiu que l'alumnat siga competent», «Si aquestos escenaris contempen una metodologia activa amb propostes d'activitat més lliures, l'aprenentatge per competències resulta viable ja que s'aposta per aprenentatges significatius, cooperatius i vivencials*»

També cal destacar l'article de *GUIX d'Infantil: Àmbit 0-6 num.56 Batle, M* (2010). A la recerca d'una educació de qualitat: els ambients. En el qual es valoren els ambients molt positivament, ja que engloben els principis educatius del que es pensa que ha de ser una escola del segle actual i per al segle actual»

La teoria d'intel·ligències múltiples de *Gardner* (1983) també està molt present en aquesta proposta metodològica. Els ambients que ens plantejem estan directament relacionats amb les intel·ligències que ell fundamenta. A més, la rúbrica d'avaluació (Annex 2) ens donarà una informació molt valuosa de quina és la intel·ligència a fomentar en cadascun dels nostres alumnes.

3. DESTINATARIS DEL PROJECTE

3.1 Participació

El treball per ambients d'aprenentatge fomenta en tot moment la participació i el treball cooperatiu, amb els companys de la classe, i allò més enriquidor encara, amb companys i companyes d'altres classes i edats.

En tots els ambients proposats el treball en equip és l'eix vertebrador i la clau de l'èxit. Aquesta informació se'ls explica a l'alumnat prèviament, quan raonem envers el funcionament d'aquesta metodologia. En aquest punt és precís comentar que són xiquets i xiquetes acostumats a treballar de forma cooperativa en la seua tasca desenvolupada diàriament.

Es tracta de potenciar una participació democràtica perquè quan els protagonistes se senten part d'allò que estan construint, pel fet que la seua veu queda reflectida al projecte comú, aquella experiència que es desenvolupa és més significativa. A més a més, tota aquesta dinàmica parteix d'un grup heterogeni i divers com a eix vertebrador, i així es genera sentiment d'escola, de respecte i d'escolta mútua, factors primordials en els processos d'ensenyament-aprenentatge i que són indicadors de l'èxit escolar, i un punt fonamental a la nostra realitat educativa, afavoreixen la convivència entre tots i totes.

Per altra banda, la relació família-escola és un binomi necessari, perquè ambdues parts participen d'una acció compartida que és l'educació dels infants. Al nostre Centre també estem

encetant un projecte de posada en pràctica d'actuacions d'èxit, dintre de la filosofia de les Comunitats d'aprenentatge. És per això que un dels nostres objectius al nostre Projecte Educatiu és acostar a les famílies a l'escola, perquè així de segur que serà més valorada.

Els ambients d'aprenentatge donen la possibilitat a tots aquells familiars que ho desitgen que participen i col·laboren en el seu desenvolupament. Així doncs, es fa necessari que els Centres Educatius facen una reflexió per potenciar les experiències que promouen la relació positiva família-context-escola, a fi de procurar una educació integral i de qualitat dels nostres xiquets i xiquetes.

- Rol del mestre, tasques a desenvolupar
 - Gestionar la tria d'ambients.
 - Observar activament per orientar i assessorar els processos i els progressos en la construcció de l'aprenentatge i avaluar-los.
 - Dinamitzar la participació per ajudar a sortir de les dificultats, els conflictes o les necessitats que sorgeixen.
 - Animar i motivar els avanços.
 - Confiar que els xiquets i xiquetes seran capaços de dur a terme les activitats que lliurement han escollit.
 - Donar espai a l'autoavaluació del grup en relació a la sessió portada a terme.
 - Avaluar l'equip de responsables el treball desenvolupat en cadascun dels ambients.
 - Avaluar cadascun dels ambients.
- Rol del voluntari (familiars, persones de l'entorn sociocultural, estudiants, antics alumnes...)
 - Dinamitzar la sessió fent servir la veu de tots i totes, proporcionant els materials necessaris i ajudant al mestre responsable en les tasques organitzatives.
 - Avaluar el funcionament de l'ambient. Aquesta visió externa a l'ambient pròpiament escolar, pot ser molt enriquidora.
- Rol del xiquet i xiqueta:
 - Gaudir aprenent.
 - Triar lliurement l'ambient en què volen aprendre.
 - Relacionar-se correctament amb xiquets d'altres classes.
 - Ser autònom i aprendre a organitzar-se.
 - Autoavaluar-se.

3.2 Inclusió

Tal i com hem apuntat en la justificació d'aquest projecte, el nostre Centre té un alt percentatge d'alumnat de compensatòria i d'alumnat amb NESE. Raó per la qual el col·lectiu de mestres sempre està capficat en treballar en aquelles metodologies que faciliten la inclusió de tots i totes i els aprenen a l'adquisició de les competències bàsiques.

Al treball per ambients tenim cabuda tots, vingam d'on vingam i tenint les capacitats que tingam. A més a més, hi ha un punt importantíssim que justifica la inclusió en aquest projecte i és el fet que cadascú pot circular lliurement per aquell ambient on tinga més destresa. Un/a alumne amb un baix rendiment curricular pot ser un geni de la construcció. Aquests arguments ja els apuntava Gardner quan va formular la seua teoria de les intel·ligències múltiples.

A més a més, hem de ser conscients que al nostre Centre necessitem compensar les mancances dels contextos familiars i som els responsables d'oferir altres formes de aprendre i possibilitats de passar el seu temps lliure.

Al remat, es tracta de crear un bon ambient d'experimentació, de cooperativisme i de intercanvi social que ajude als nostres alumnes, però a tots i a totes, a gaudir i a augmentar el seu bagatge cultural i de coneixement. Compartint les experiències amb companys i companyes d'altres grups, així com per suposat ajudar a la integració de tot l'alumnat del Centre Escolar.

Al CEIP Lope de Vega és fonamental promoure metodologies que fomenten la inclusió de tots i totes els xiquets i xiquetes ja que la diversitat és molt amplia. Així, tractem de fomentar l'aprenentatge competencial des dels nivells més simples als complexos, donant cabuda a activitats amb diferents interessos i nivells de dificultat. D'aquesta manera tots i totes, independentment de les seues circumstàncies personals, hi podran participar. Aquesta proposta així doncs, ofereix experiències per al dia a dia amb repercussió social al seu entorn i la comunitat educativa.

4. METODOLOGIA

4.1 Objectius

El nostre projecte té com objectius principals:

- Gaudir de l'aprenentatge compartint les pròpies motivacions.
- Potenciar mesures organitzatives que respecten i fomenten la diversitat de l'aula.
- Fomentar el desenvolupament integral de l'alumnat a través de metodologies que potencien la dimensió social de l'aprenentatge.
- Descobrir altres maneres més pràctiques d'arribar al coneixement.
- Incorporar els mitjans audiovisuals en les diferents activitats escolars.
- Assimilar i fomentar les capacitats d'aprenentatge tot tenint en compte les competències bàsiques
- Fomentar la participació de tota la Comunitat Educativa.

4.2 Principis Metodològics

Cal tindre en compte els següents principis metodològics:

- Donar resposta a la diversitat d'interessos, de capacitats, de ritmes d'aprenentatge de cada infant.
- Aprofitar la característica lúdica de l'ambient per abordar els diferents aprenentatges, atès que la majoria dels materials acostumen a ser motivadors.
- Flexibilitzar el treball de l'infant, a partir de propostes que permeten aprendre a observar, manipular, experimentar, descobrir, crear, generar alternatives de solució...
- El material que s'ha d'utilitzar ha d'estar sempre accessible als xiquets.
- L'ambient ha de ser segur sense perills.
- Donar la possibilitat de refer el treball tantes vegades com vulguen.
- Afavorir l'autonomia dels infants fent que aprenguen a organitzar-se, a planificar-se la feina, a saber que volen fer.
- *«L'adult ha d'estar en l'activitat percebent però no jutjant, mostrant interès però no dirigint ni organitzant. Hem de ser com un espill on l'infant es veja a si mateix de forma diferent. Hem de ser aprenents d'un joc del que no sabem ni el final ni el objectiu ni el podem subordinar a les nostres finalitat»* Tal i com apunta Rebeca Wild.
- Els ambients funcionen a través de normes compartides i respectades per la Comunitat Educativa, que prèviament a la seua posada en marxa s'han posat en comú.
- Conscienciar de la importància de cuidar l'espai i el seu material.

4.3 Tasques i activitats

Ens plantejarem la creació d'ambients no directius i que parteixen dels interessos dels xiquets i xiquetes. Muntarem 5 ambients a les respectives aules dels cursos, a l'aula multiusos i a la sala de mestres.

Cada espai tindrà un mestre responsable i un voluntari, dels que participen a les actuacions d'èxit portades a terme al Centre, per tal de coordinar l'ambient. Es faran 6 grups d'alumnes barrejant els dos nivells i les dues línies. A cada ambient hi podran participar com a màxim 15 alumnes. Excepte a l'ambient "d'Art" i a l'ambient de Laboratori on la ràtio serà de 10-12 alumnes.

Són ambients de lliure circulació que els permeten gaudir d'allò que en un moment determinat els motiva. Aquesta és una de les característiques fonamentals que dona originalitat al nostre projecte. Cada xiquet/a tria lliurement què vol aprendre, en quin espai vol interactuar amb els seus iguals. Una vegada acabada la tasca que l'alumnat s'haja proposat pot canviar d'ambient en la mateixa sessió, sempre i quan al nou ambient tinga lloc.

Distingim tres moments importants:

- Abans de la sessió:
 - Triar l'ambient i registrar-ho a la taula corresponent (veure Annex 1)
 - Recordar les normes de funcionament del treball per ambients.
 - Proposar-se què és allò que volen fer i anotar-ho a la llibreta individual de treball per ambients.
- Durant la sessió
 - Registrar-se a la taula de participació de cada ambient (veure Annex 1)
 - Gaudir aprenent.
 - Quan acaben allò que s'havien proposat arreplegar el material utilitzat.
 - Si volen poden desenvolupar una altra activitat al mateix ambient o canviar.
 - Quan canvien d'ambient han de comprovar primerament si hi ha lloc, i si és així, ficar el seu nom a la taula del racó corresponent.
- Quan acaba la sessió
 - Donar espai a l'autoavaluació del grup en relació a la sessió duta a terme.
 - Ajudar a arreplegar els materials de cada ambient.
 - En reunió d'equip de mestres responsables avaluar el desenvolupament de l'activitat. (Veure Annex 3)

El cronograma i la planificació de tasques en què ens basarem per tal de dur a terme el projecte figura en la taula següent. (veure taula en annexos)

Els ambients que pretenem posar en marxa són els següents:

- Laboratori
- Arts
- Construïm
- Club Social
- Juguem amb la llengua
- Let's move

a) Aquest curs anem a introduir les següents **propostes** al nostre projecte:

- Tauletes com a suport a tots els ambients.
- Introducció de robòtica a l'ambient de laboratori.
- Incorporació de nous jocs matemàtics a l'ambient del club social.
- Nous materials a l'ambient de construcció: construccions magnètiques i peces de construcció gegants.
- Activitat de motivació a l'ambient de Laboratori: visita al museu de les ciències.
- Racó de la perruqueria i de mecànica a l'ambient de juguem amb la llengua.
- Micròfons interactius i aparells per escoltar música a l'ambient de «Let's move»

4.4 Avaluació

a) Indicadors

Tal i com hem argumentat en els apartats esmentats anteriorment, posarem èmfasi en les actituds obertes a l'ambient que permeten deixar-se'n emportar pels materials, sensacions i motivacions, acostant-se així al camí de la vida.

Valorarem també si aquest projecte ajuda a la millora de les competències bàsiques del nostre alumnat pel que fa a la capacitat comunicativa, artística, de tractament de la informació, matemàtica, d'autonomia i d'iniciativa personal, de coneixement i d'interacció amb el món físic i natural i les noves tecnologies.

Valorarem:

- La iniciativa personal.
- L'autonomia en el treball.
- Reconeixement de les pròpies capacitats en relació amb les connexions de l'entorn.
- El gust d'experimentar i descobrir el per què de les coses.
- L'oportunitat de submergir-se i connectar-se en el món creat per l'ambient.
- L'esperit crític a l'hora de valorar el treball propi i el dels altres.
- Treball cooperatiu.
- Respecte a la diversitat.
- Gaudi personal.

L'avaluació serà contínua, de manera que sessió a sessió, setmana a setmana retroalimentarem la nostra pràctica i realitzarem les modificacions que considerem necessàries. Utilitzarem els instruments que esmentarem en l'apartat següent.

b) Instruments d'avaluació

Per tal de realitzar una avaluació integral de tots els processos i tots els protagonistes del nostre projecte hem elaborat els següents instruments d'avaluació:

- Rúbrica 1 que figura a l'Annex 2 on apareixen els criteris d'avaluació de cadascun dels racons, el nivell d'assoliment dels mateixos i tots els xiquets d'un nivell. Amb aquesta rúbrica es pot veure molt fàcilment com s'estan duent a terme els processos d'ensenyament-aprenentatge.

Els criteris d'avaluació que ens proposem seran els següents:

- És autònom a l'hora d'elaborar el seu pla
- És autònom a l'hora dur a terme el seu pla
- Proposa noves idees
- Té cura de l'espai i del material
- Es relaciona amb els altres companys
- Respecta la diversitat

- Fa una crítica constructiva si cal, de les seues elaboracions i de les dels companys.
 - Gaudeix a l'ambient.
- **Rúbrica 2 que figura a l'Annex 1** on apareixen tots els ambients que ha escollit cada xiquet, relacionat amb la intel·ligència que desenvolupa. D'aquesta manera els mestres som conscients de l'àmbit en què cada xiquet té més destresa.
 - **Rúbrica 3 que figura a l'Annex 2** es tracta d'una autoavaluació per part d'alumnat que li ajuda a reflexionar envers la seua pràctica i fomenta la metacognició, perquè quan dediquem un temps pensant sobre què hem après l'aprenentatge és major. Es valorarien els mateixos criteris que a la rúbrica primera, però aquesta vegada seran els mateixos alumnes els que les valoraran
 - **Rúbrica 4 que figura a l'Annex 3** es tracta d'una autoavaluació del mestre responsable del taller, que ens farà reflexionar, millorar la nostra pràctica i readaptar-nos a les necessitats. Es valoraran els següents criteris:
 - L'organització de l'espai és motivant.
 - He tingut cura dels materials.
 - He deixat preparat l'ambient abans que arribaren els xiquets i les xiquetes.
 - He ajudat a resoldre els conflictes que han pogut sorgir.
 - M'he mostrat observador.
 - M'he mostrat motivador
 - M'he mostrat dinamitzador
 - **Rúbrica 5 que figura a l'Annex 4** en què es valora l'ambient en si. Tindrem en compte els següents paràmetres:
 - La idoneïtat del material.
 - La duració en el temps
 - L'adequació de l'espai.
 - La motivació que ha generat en l'alumnat.

4.5 Membres del projectes

En aquest projecte participarem els següents membres del centre educatiu:

- Coordinadora: M^aJosé Gómez Pérez
- Les 4 tutores del 1r i 2n nivell.
- Les mestres d'educació especial.
- La mestra d'anglès.
- Voluntariat del Centre.

4.6 Bibliografia

- Cifré-Mas, J.I Adróver, 2012. Aprender a través de los ambientes: Una propuesta para una escuela activa y competencial. Aula de Innovación Educativa (n.217)
- Batle, M (2010) A la recerca d'una educació de qualitat: Els ambients. Guix d'Infantil: Àmbit 0-6 n.56
- Molas Fornell, M.Q. *Espacios de Aprendizaje: una propuesta de intervención TIC para P3.* (Julio 2015). Trabajo Fina de Grado de Educación Infantil. Universidad Internacional Valenciana.
- Barba, Agnès. (2009). *Ambients relaxats de lliure circulació: Els ambients de l'escola dels*

Encants. Recuperado de http://www.escoladelsencants.cat/ceip/images/documents_pdf/Llibre%20ambients%202009.pdf

- Batle Siquier, M., Bonet Martín, S., Camarera Camarera, M.A.; Camps Filani, M.M.; Moyà Castells, M.N. et al. (2013). Els ambients al CEIP Son Basca. *Innov[IB]. Recursos i Recerca Educativa de les Illes Balears*, 3, 235-253. Recuperado de <http://www.innovib.cat/numero-3/pdfs/art15.pdf>

- Escola Bressol Municipal l'Alegria de Sant Vicenç dels Horts. (2014, 10 de febrero). Els Ambients de lliure circulació. Recuperado de <https://ebmlalegria.wordpress.com/articles/ambients-de-lliure-circulacio/>

Escola Bressol Municipal l'Alegria de Sant Vicenç dels Horts.(2014, 11 de julio) Els ambients de lliure circulació. <https://ebmlalegria.wordpress.com/2014/07/11/els-ambients-de-lliure-circulacio/>

5. CONCLUSIONS

Oblidem el concepte d'aula!!!! i pensem per un moment en diferents ambients contextualitzats i preparats perquè els xiquets i xiquetes puguin aprendre de manera activa i vivencial i des de la no directivitat de l'adult. Puguin treballar en grup, elaborar i dur a terme el seu pla de forma autònoma, on tots tenim cabuda independentment d'on vinguem i de les nostres capacitats, i on les famílies puguin aprendre junt a nosaltres.

Al CEIP Lope de Vega volem oblidar-se per un moment del clàssic espai d'aprenentatge, l'aula, i volem viatjar a un altre món ple de nous ambients on ens emocionem i gaudim aprenent. I per què????? Perquè tots plegats ho necessitem, nosaltres els mestres necessitem canviar de metodologia, necessitem posar en marxa noves pràctiques que ens motiven, que ens ajuden a canviar de rol i que captiven als nostre alumnat. El nostre alumnat perquè és diferent, perquè té dret a aprendre gaudint, perquè necessita que compensem el context que li ha vingut donat. I les nostres famílies perquè volen per als seus fills i filles una oportunitat d'aprenentatge millor de la que ells i elles han tingut, perquè coneguen-la la faran seua i perquè fent-la seua la faran de tots nosaltres. I al remat tots plegats ens enriqueirem.